

Ústavná zdravotná starostlivosť – zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti v Košickom kraji

Ústavná zdravotná starostlivosť je starostlivosť, ktorá sa poskytuje v lôžkových zdravotníckych zariadeniach, ak to zdravotný stav pacienta vyžaduje. Poskytuje sa na základe odporúčania ošetrojúceho lekára. Sústavu zdravotníckych zariadení ústavnej starostlivosti Košického kraja tvoria zdravotnícke zariadenia uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 1: Ústavné zdravotnícke zariadenia v Košickom kraji

	Názov zariadenia	Sídlo	Druh
1	NsP Štefana Kukuru Michalovce, a.s.	Špitálska 2, 071 01 Michalovce	všeobecná nemocnica
2	NsP Spišská Nová Ves, a.s.	Jánskeho 1, 052 80 Spišská Nová Ves	všeobecná nemocnica
3	NsP Trebišov, a.s.	SNP 1079/76, 075 08 Trebišov	všeobecná nemocnica / liečebňa
4	NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.	Špitálska 1, 048 74 Rožňava	všeobecná nemocnica / liečebňa
5	Nemocnica Krompachy spol. s.r.o.	Banická štvrť 1, 053 42 Krompachy	všeobecná nemocnica
6	PRO VITAE, n.o., Všeobecná nemocnica Gelnica	Nemocničná 33, 056 01 Gelnica	liečebňa
7	Detská fakultná nemocnica Košice	Trieda SNP č. 1, 040 11 Košice	všeobecná nemocnica
8	Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura Košice	Rastislavova 43, 040 01 Košice	všeobecná nemocnica
9	Regionálna nemocnica Sobrance, n.o.	Ulica Mieru 12, 073 01 Sobrance	špecializ. nemocnica / liečebňa
10	Vysokošpecializovaný odb. ústav geriatrický sv. Lukáša v Košiciach n.o.	Strojárska 13, 040 01 Košice	odb. špecializovaný ústav
11	Železničné zdravotníctvo Košice s.r.o.	Masarykova 9, 040 01 Košice	všeobecná nemocnica
12	Letecká vojenská nemocnica, a.s.	Murgašova 1, 040 86 Košice	liečebňa
13	Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma v Plešivci	Gemerská 233, 049 11 Plešivec	liečebňa
14	Psychiatrická nemocnica Michalovce, n.o.	Strážany, 07101 Michalovce	špecializovaná nemocnica
15	Nemocnica Košice-Šaca, a.s. 1. súkromná nemocnica	Lúčna 57, 040 15 Košice-Šaca	všeobecná nemocnica
16	Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	Nemocničná 8, 077 26 Kráľovský Chlmec	všeobecná nemocnica
17	Východoslov. ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.	Trieda SNP 1, 040 11 Košice	odb. špecializovaný ústav
18	Východoslovenský onkologický ústav, a.s.	Rastislavova 43, 041 91 Košice	odb. špecializovaný ústav
19	Geria, s.r.o.	Košická 52/2264, 075 01 Trebišov	liečebňa
20	Kúpele Štós, n.o.	Štós – kúpele č. 235, 044 26 Štós	liečebňa / kúpele
21	Detská psychiatrická liečebňa n.o. Hraň	Hraň, č. 447 076 03 Hraň	liečebňa
22	Poliklinika „Veľké Kapušany, n.o.“	Zolt. Fábryho 20, 079 01 Veľké Kapušany	dom ošetr. starostlivosti
23	FMC – dialyzačné služby, s.r.o.	Trieda SNP 1, 040 11 Košice	špecializovaná nemocnica
24	Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny	Rastislavova 43, 042 53 Košice	odb. špecializovaný ústav
25	Centrum pre liečbu drogových závislostí Košice	Skladná 2, 040 01 Košice	špecializovaná nemocnica

Zdroj: Dáta KSK, 01.07.2015, vlastné spracovanie

Nemocnica (všeobecná, špecializovaná)

Nemocnicu môžeme v zmysle platnej legislatívy definovať ako lôžkové zdravotnícke zariadenie, ktoré má povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, má určitý počet lôžok, organizovaný zdravotnícky personál požadovanej kvalifikácie a je schopné poskytovať nepretržité lekárske a ošetrovateľské služby. Základnou funkciou nemocnice je poskytovanie liečebnej starostlivosti tým pacientom, ktorí nemôžu byť liečení ambulantne.

Podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike ustanovuje zákon č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, v zmysle ktorého je zdravotnícke zariadenie prevádzkový útvar zriadený na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Zdravotnícke zariadenia sa môže prevádzkovať len na základe povolenia, ktoré vydáva Ministerstvo zdravotníctva SR v prípade špecializovanej

nemocnice alebo príslušný samosprávny kraj v rámci preneseného výkonu štátnej správy, ktorý vydáva povolenie na prevádzkovanie všeobecnej nemocnice.

Liečebňa, hospic, dom ošetrovateľskej starostlivosti, prírodné liečebné kúpele, zariadenia biomedicínskeho výskumu

Liečebne poskytujú špecializovanú zdravotnú starostlivosť zameranú najmä na poruchy zdravia chronického charakteru so zdĺhavým priebehom liečenia. Povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti s druhom zdravotníckeho zariadenia liečebňa majú vydané v rámci Košického kraja nasledovné zdravotnícke zariadenia (niektoré z nich však poskytujú služby liečebne ako doplnkovú činnosť popri svojej inej hlavnej činnosti).

- PRO VITAE, n.o., Všeobecná nemocnica Gelnica
- Regionálna nemocnica Sobrance, n.o.
- Letecká vojenská nemocnica, a.s.
- Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma v Plešivci
- Geria, s.r.o.
- Kúpele Štós, n.o.
- Detská psychiatrická liečebňa n.o. Hraň
- NsP Trebišov, a.s.
- NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.

Hospicová starostlivosť je paliatívna starostlivosť poskytovaná pacientom s nevyliciteľným ochorením a zomierajúcim pacientom hospicom ako samostatným zdravotníckym zariadením. Zahŕňa všetky prvky paliatívnej starostlivosti: paliatívnu medicínu, ošetrovateľskú, psychologickú, spirituálnu, respitnú a terminálnu starostlivosť, ako aj starostlivosť o pozostalých. Môže sa poskytovať formou ústavnou i ambulantnou (tzv. mobilným hospicom). Verejná minimálna sieť pre hospice je ustanovená najmenej jedným hospicom na územie kraja. V prostredí Košického kraja poskytuje hospicové služby len Vysokošpecializovaný odborný ústav geriatrický sv. Lukáša s 10-timi lôžkami paliatívnej medicíny. V minulosti poskytoval hospicové služby aj Hospic Harmónia v Slovenskom Novom Meste a Spišská katolícka charita, ktorá však má lôžka paliatívnej medicíny umiestnené v Prešovskom kraji. Vzhľadom na vysokú chorobnosť, starnutie populácie a zvyšujúci sa počet onkologických ochorení bude v budúcnosti potrebné umožniť zvýšenie počtu tohto druhu zdravotníckeho zariadenia v kraji. Ústavnú zdravotnú starostlivosť v odbore paliatívna medicína by mali vykonávať hospice ako samostatné zdravotnícke zariadenia určené na poskytovanie paliatívnej starostlivosti so sídlom v samostatnej budove. Optimálny počet postelí v hospici by mal byť je okolo 20. Tieto požiadavky však aj napriek písomným urgenciám vo vzťahu k jednotlivým zdravotným poisťovniam KSK doposiaľ nespĺňa.

Domy ošetrovateľskej starostlivosti poskytujú nepretržitú ošetrovateľskú starostlivosť a rehabilitácia osobám, ktorých zdravotný stav nevyžaduje sústavnú zdravotnú starostlivosť poskytovanú lekárom vrátane zabezpečenia súvisiacej ambulantnej zdravotnej starostlivosti so zameraním na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti. Súčasťou domu ošetrovateľskej starostlivosti môže byť ošetrovateľský stacionár. Vzhľadom na vysokú chorobnosť a starnutie populácie bude pravdepodobne potrebné v budúcnosti umožniť zvýšenie počtu tohto druhu zdravotníckeho zariadenia. V Košickom kraji poskytuje predmetnú činnosť len Poliklinika „Veľké Kapušany, n.o.“ a Vysokošpecializovaný odborný ústav geriatrický sv. Lukáša v Košiciach.

Prírodné liečebné kúpele sú viac ako jedno zdravotnícke zariadenie, v ktorých sa poskytuje zdravotná starostlivosť na stabilizáciu zdravotného stavu, regeneráciu zdravia alebo prevenciu chorôb a ktoré využívajú prírodné liečivé vody alebo klimatické podmienky vhodné na liečenie uznané na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zmysle zákona č. 538/2005 Z.z.

o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Prírodné liečebné kúpele možno prevádzkovať na miestach, kde sa nachádzajú prírodné liečivé zdroje, alebo na území s klimatickými podmienkami vhodnými na liečenie, kde možno zabezpečiť kúpeľné prostredie. Na vykonávanie predmetnej činnosti majú v rámci Košického kraja vydané povolenie len Kúpele Štós, n.o.

Biomedicínsky výskum je získavanie a overovanie nových biologických, medicínskych, ošetrovateľských poznatkov a poznatkov z pôrodnej asistencie na človeku. Biomedicínsky výskum v ošetrovateľstve a v pôrodnej asistencii umožňuje aj podporovať schopnosti jednotlivcov a rodín alebo zlepšovať optimum funkcií a minimalizovať tie, ktoré sú príčinou ochorení. Biomedicínsky výskum zahŕňa každú výskumnú činnosť v oblasti biológie, medicíny, farmácie, ošetrovateľstva, pôrodnej asistencie a psychológie, ktorá môže ovplyvniť fyzické alebo psychické zdravie človeka, ktorý sa zúčastňuje na tomto výskume. Dôležité a primárne postavenie posudzovania prípustnosti experimentu má etická komisia, ktorú v závislosti od formy zdravotnej starostlivosti zriaďuje Ministerstvo zdravotníctva SR, samosprávny kraj alebo samotný poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti. V zmysle platnej legislatívy má etickú komisiu zriadenú aj KSK.

Porovnanie verejnej minimálnej siete a skutočnej regionálnej siete poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti v Košickom kraji

Normatív poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti je vyjadrený minimálnym počtom lôžok v špecializačných odboroch rozdelených na lôžka určené na poskytovanie ústavnej starostlivosti akútne chorým osobám, chronicky chorým osobám a psychiatricky chorým osobám na územie kraja. Porovnanie verejnej minimálnej siete a skutočnej siete poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti približuje príloha tohto dokumentu.

V priebehu posledných rokov robil Košický samosprávny kraj viacero analýz počtu lôžok. Na základe uvedeného zisťujeme trend postupného klesania počtu lôžok v kraji. Pri kolónke: skutočnosť-normatív, zisťujeme nedostatok lôžok na príslušných oddeleniach zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Najväčší nedostatok lôžok pozorujeme na oddeleniach: doliečovacie, geriatrické, chirurgické, gerontopsychiatrické, algeziologické, medicíny drogových závislostí, otorinolaryngologické, oftalmologické a oddeleniach paliatívnej medicíny. Najvýraznejší prebytok lôžok oproti normatívu je na oddeleniach: psychiatria, dlhodoboch chorých, fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie.

Záverom je možné konštatovať, že celkový počet lôžok k 1.1.2015 je v Košickom kraji o 1116 vyšší ako je normatív stanovený Nariadením vlády č. 640/2008 o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Koncová sieť poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti v Košickom kraji

Novela nariadenia vlády č. 640/2008 o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov ustanovila s účinnosťou od 1. októbra 2012 koncovú sieť poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti na území Slovenskej republiky, ktorí v rámci verejnej minimálnej siete poskytovateľov poskytujú zdravotnú starostlivosť na príslušnom území. Koncovú sieť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti tvoria poskytovatelia ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorí majú pre štát strategický význam a ktorí zabezpečujú poskytovanie štátom garantovanej zdravotnej starostlivosti, aj s prihliadnutím na kritérium bezpečnosti štátu. Ide o zdravotnícke zariadenia, na ktoré má Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky operatívny dosah, na základe čoho štát dokáže garantovať činnosť týchto zdravotníckych zariadení aj v mimoriadnych situáciách a tým zabezpečiť poskytovanie zdravotnej starostlivosti občanom. Koncovú sieť poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti v Košickom kraji približuje nasledovná

tabuľka. Sú to zariadenia, s ktorými majú jednotlivé zdravotné poisťovne povinnosť uzatvoriť zmluvné vzťahy.

Tabuľka č. 2: Koncová sieť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v Košickom kraji

Druh	Poskytovateľ ZS	Miesto výkonu
Všeobecná nemocnica	Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice	Košice
Špecializovaná nemocnica	Detská fakultná nemocnica Košice	Košice
Špecializovaná nemocnica	Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb Košice, a. s.	Košice
Špecializovaná nemocnica	Východoslovenský onkologický ústav, a. s.	Košice
Liečebňa	Letecká vojenská nemocnica, a. s.	Košice
Špecializovaná nemocnica	Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny	Košice
Špecializovaná nemocnica	Centrum pre liečbu drogových závislostí	Košice
Liečebňa	Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma Plešivec	Plešivec

Zdroj: Nariadenie vlády č. 640/2008, vlastné spracovanie

Príloha – Porovnanie verejnej minimálnej siete a skutočnej siete poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti

oddelenia	KSK																														
	Norma pre SR počet lôžok	Normatív pre KSK počet lôžok	skutočnosť - normatív	Detská fakultná nemocnica Košice	UNIP Košice	Zelené zdravotnícke Košice, s.r.o.	Lebečná polnostá nemocnica, a.s.	1. salkromá nemocnica Košice-Sľaca, a.s.	Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.	Východoslovenský onkologický ústav, a.s.	Veselošpecializovaný odborný ústav geriatricky sv. Lukáša v KE, n.o.	NPŠ Spišská Nová Ves, a.s.	NPŠ Štefana Kukuru Michalovce, a.s.	NPŠ sv. Barbary Rožňava, a.s.	NPŠ Trebišov, a.s.	Nemocnica Krupácky spol. s r.o.	PHO VITAE, n.o. Gáňica	Regionálna nemocnica Sobrance, n.o.	Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma v Plešivci	Psychiatrická nemocnica Michalovce, n.o.	Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	Gerla, s.r.o. Trebišov	Poliklinika "Vielid Kapušany, n.o."	Kúpele Štós, n.o.	Detská psychiatrická liečebňa n.o. Hraň	Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny KE	Centrum pre liečbu drogových závislostí KE	FMC - diagnostické služby, s.r.o.	Skutočnosť v KSK počet lôžok		
ZRIAĐOVATEĽ	-	-	-	MZSR	MZSR	Privátny sektor	MZSR/MOSR	Privátny sektor	MZSR	MZSR	MZSR	KSK	KSK	KSK	KSK	Privátny sektor	Mesto	Mesto	MZSR	MZSR	MZSR/Privátny sektor	Privátny sektor	Mesto/Privátny sektor	MZSR	MZSR	MZSR	MZSR	Privátny sektor	-		
Vnútorné lekárstvo + JIS	3 340	476	75		147	34		65				35	79	40	59	25			30												551
Infektológia + JIS	588	84	26	25	50								35	50																110	
Pneumológia a ftiziológia	956	136	-2		44								35		35										20					134	
Neurológia + JIS	1 510	215	77	20	84	20		30				40	40	33	25															292	
Psychiatria (pedopsychiatria)	3 008	468	346		137									35	92					200	260					90				814	
Kl. prac. lekárstvo a kl. toxikológia	76	11	21		22			10																						32	
Pediatria	1 841	262	61	104								50	40	36	35	25									20					323	
Gynekológia a pôrodnictvo (onkogyn.)	2 500	356	35		130			50		20		40	49	25	40	21														391	
Chirurgia + JIS	3 428	488	-36	20	129	24		45				41	58	35	52	30														452	
Ortopédia	735	105	15		65	6		25						24																120	
Urológia (onkourol.)	510	72	21		69									24																93	
Úrazová chirurgia + JIS	659	94	64		100									32		22														158	
ORL	612	87	-15	10	25			17		20																				72	
Oftalmológia	294	42	-12		25			5																						30	
Maxilofaciálna chirurgia	69	10	20		30																									30	
Dermatovenerológia	280	40	-3		30			7																						37	
Klinická onkológia + JIS	518	71	76	15	2					55			50		25															147	
Anesteziológia a IM	475	68	45	16	26	5		6	23	6		4	7	6	6	4														113	
Algeziológia	75	20	-20																											0	
FBRL	674	96	99		56	6		37				21		20	25										30					195	
Neurochirurgia	204	29	28		57																									57	
Plastická chirurgia	128	18	7		20			5																						25	
Ortopedická protetika	28	0	0																											0	
Radiačná onkológia	311	44	13							57																				57	
Foniatria	8	0	0																											0	
Reumatológia	90	0	0																											0	
Nukleárna medicína	35	10	0																								10			10	
Gastroenterológia	19	0	0																											0	
Kardiológia	236	34	53						87																					87	
Diabetológia, poruchy LPaV	82	0	0																											0	
Neonatólogia a novorodenecká lôžka	1 219	174	44	30	64			25				15	27	10	25	10														218	
Geriatra	1 053	150	-75				35						10																	75	
Nefrológia	8	1	7																											8	
Endokrinológia	32	0	0																											0	
Cievna chirurgia	120	15	19						34																					34	
Kardiochirurgia	169	24	9						33																					33	
Medicína drogových závislostí	374	53	-17																									36		36	
Gerontopsychiatria	247	35	-35																											0	
Popáleninové	51	7	19					26																						26	
Doliečovacie	586	84	-80																											4	
Ošetrovateľské	240	30	45									35													40					75	
Dlhodobó chorých	1 571	224	171					35	26			75	30		40	30		70	25					26	38					395	
Transplantačné	20	3	7		10																									10	
Hematológia a transfuziológia + JIS	94	13	7		20																									20	
Paliatívna medicína	160	20	-10									10																		10	
Hrudníková chirurgia	60	0	11		11																									11	
Spolu	29 293	4 169	1 116	240	1 353	95	70	379	177	158	150	276	510	280	471	115	70	55	200	260	134	38	40	70	90	10	36	8	-	5 285	
Spolu KSK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 285	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 285	

Zdroj: Dáta KSK, 1.1.2015, Nariadenie vlády SR č. 640/2008 o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, vlastné spracovanie